

**Gyöngyszem Különleges Gyermekotthon
Hódmezővásárhely**

S Z A K M A I P R O G R A M J A

HATÁLYOS: 2025 MÁJUS „15. „



*„...ÉRTSÉTEK MEG
nekiünk több szeretet kell, több
sűrűbb és viszonzatlanabb.
Mert szükségletünk határtalanabb a
szeretetből.”
(Garay Gábor)*

1. Szervezeti jellemzők

A szolgáltató, intézmény neve, székhelye, telephelye

Székhelyintézmény neve: Dr. Waltner Károly Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Csongrád-Csanád Vármegye

Székhelyintézmény székhelye: 6723 Szeged, Agyagos u. 45.

Telephely neve: Gyöngyszem Különleges Gyermekotthon Hódmezővásárhely

Telephely címe: 6800 Hódmezővásárhely, Klauzál utca 12.

Típusa: különleges gyermekotthon – otthont nyújtó, gyermekvédelmi szakellátást végző intézmény, különleges ellátást biztosító kisközösségekkel, és utógondozói ellátás, utógondozás

Férőhelyszáma: 16 fő

Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

A Gyermekotthon **ellátási területe:** Csongrád- Csanád vármegye

Munkáltató: Dr. Waltner Károly Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Csongrád-Csanád Vármegye intézményvezetője

Gyermekotthon vezető: Gyermekotthon kinevezett/megbízott vezetője

Szakmai felügyeletet ellátó szerv: Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal, 6722 Szeged, Rákóczi tér 1.

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

(Az ellátás igénybevételének módja)

A Gyermekotthon a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) alapján családból kiemelt, különleges ellátást igénylő 3-18 éves korú gyermekek teljes körű ellátását, illetve 18-25 év közötti fiatal felnőttek utógondozói ellátását biztosítja.

A Gyermekotthon megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény.

A Gyermekotthon elsősorban Csongrád-Csanád vármegye területéről vehet fel gyermeket, fiatal felnőttet.

Gyermekotthonba a gyámhatóság, rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, valamint a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága ideiglenes hatályú elhelyező határozata, továbbá az illetékes gyámhatóság nevelésbe vételt, utógondozói ellátást elrendelő döntése alapján kerülnek felvételre a különleges ellátást igénylő gyermekek, fiatal felnőttek.

A gyermekek családból való kiemelésére veszélyeztetettség vagy súlyos veszélyeztetettség miatt kerülhet sor, kizárólag akkor, ha a veszélyeztetettség gyermekjóléti alapellátás keretében nem szüntethető meg.

A gyermekek a következő okok miatt kerülnek felvételre a gyermekotthonba:

- Szülői szerep betöltésével kapcsolatos problémák (például: a szülő gondnokolt, a szülő pszichésen terhelt, a gyermek egészségi problémái miatti különleges ellátási igény) miatt: 2 fő
- Gondozási helyváltás (nevelőszülőtől): 12 fő
- Gyermekbántalmazás: 1 fő
- Elhanyagolás: 1 fő (2025. áprilisi adat)

A gyermekotthonunkba elsősorban a felsorolt hatóságok határozatai alapján kerülnek felvételre a gyermekek, a gyermekotthon által nyújtott szolgáltatások igénybevételét, megszüntetését az erre feljogosított szervek rendelik el.

A gyermekotthonban elhelyezett gyermekek nemben, korban vegyes összetételűek.

A korösszetétel arányai tekintve a gyermekek esetében:

3-6 éves korú: 1 fő

7-12 éves korú: 3 fő

13-18 éves korú: 8 fő

18 évnél idősebb: 4 fő (2025. áprilisi adat)

Amennyiben a családból kiemelt gyermek, különleges ellátási igénye felmerül, az ezirányú vizsgálatot a gondozási hely, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat vagy a gyermekvédelmi gyám kezdeményezi. A gyermek különleges, ellátási igényét a gyámhatóság, a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Szakértői Bizottságának véleménye és/vagy a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján állapítja meg.

Szakmai programunk alapelveit, célját, feladatait alapvetően meghatározza az a tény, hogy a különleges gyermekotthonunkban - a sajátos nevelési igényt tekintve – elsősorban értelmileg akadályozott gyermekek élnek.

A sajátos nevelési igényű /továbbiakban SNI/ gyermekek különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális területen egyaránt megjelenik, jelölve fejleszthetőségük, képezhetőségük jellegzetes különbözőségeit. A sajátos nevelési igény kifejezi:

- az életkori sajátosságok módosulását,
- az ismeretek elsajátításához szükséges képességek részleges vagy teljes csökkenését, fejletlenségét,
- alacsonyabb szintű és lassúbb ütemű fejleszthetőséget,
- az értelmi akadályozottság mellett gyakran előforduló társuló fogyatékoságokat.

Korai fejlesztést kap: 12 fő

Különleges ellátásban részesül: 12 fő

- Mentális retardáció 12 fő + 4 fő (utógondozott)

1 fő óvodáskorú gyermek a hódmezővásárhelyi Kozmutza Flóra EGYMI intézményébe jár, ahol teljes elfogadás mellett a csoport aktív tagja. A szükséges pedagógiai célú fejlesztést a gyermekek óvodája biztosítja.

A gyermekek köznevelési intézményének kiválasztásánál fontos szempont a gyermek kora, fejlettsége, igényei. Az iskoláskorú gyermekek a hódmezővásárhelyi Kozmutza Flóra Általános Iskola, Szakiskola Kollégium, EGYMI iskolába járnak, közülük 15 fő oktatási intézményben részesül fejlesztésben. Így elmondható, hogy átlagosan az összes gondozotti létszámból (16 fő) gyermekek igényel gyógypedagógiai fejlesztést. (2025. áprilisi adat)

3. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei

Általános nevelési célok

A sajátos nevelési igényt tekintve a gyermekotthon célja:

- a gyermekek képességeik függvényében ismerjék meg, sajátítsák el, és alkalmazzák az emberi együttélés, a társas érintkezés alapvető szabályait, a köznapi helyzetnek megfelelő magatartási szokásokat, normákat,
- a képességeikhez mért műveltségtelemekek elsajátításával készüljenek fel, váljanak alkalmassá a segített felnőttkori életlehetőségekre.

A gyermekotthoni ellátáshoz kapcsolódó további céljaink

- pedagógiai célkitűzéseinek megvalósításában a gyógypedagógiai óvodával, iskolával, szakiskolával szorosan együttműködő nevelési szintér biztosítása,
- az illemszabályok tanítása és elvárása révén az ép társadalommal való mindennapi kapcsolatok kialakítása és ápolása (vásárlás, segítségkérés, részvétel rendezvényeken stb.)
- a gyermekek képességeit figyelembe véve, és azokhoz igazodva a különböző önkiszolgálási- és munkatevékenységek lehető legmagasabb szinten történő végzésére nevelés,
- a Gyermekotthonban elhelyezettek életkörülményeinek, életlehetőségeinek normalizálása, érzelmi életük harmonikusságának biztosítása, testi-lelki egészségük megőrzése,
- a közösségi- és magántulajdon tiszteletére, megővésére nevelés
- természetesebb, nyitottabb, családiasabb életmód kialakítása, családmódel nyújtása,
- a sajátos életteret és élete végéig permanens fejlesztést igénylő gyermek cselekvőképes, szocializációjában aktívan résztvevő ember formálása,
- sajátos nevelési igény fiataljainknak - képességeikkel összhangban álló- kiegyensúlyozott emberi élethez szükséges ismeretek nyújtása,
- a későbbi, felnőtt szociális intézményi élet előkészítése az együttélés alapvető normáinak megismertetésével, a gyermekotthoni szabályrendszer betartásával.

A különleges gyermekotthoni nevelés alapelvei

1. a gyermeket megillető jogok demokratikus, humanista, nemzeti és európai módon történő alkalmazásának elve,
2. a gondozottak iránti felelősség, bizalom, következetesség és szeretet elve,

3. a mindennapi életben elvárható igényesség és kulturált viselkedésre nevelés elve,
4. alapvető erkölcsi és együttélési normák betartása,
5. a sajátos nevelési igény és életkori sajátosságok figyelembe vételének elve,
6. a normalizáció és integráció elve,
7. egyéniesítés, egyéni bánásmód elve,
8. nemzeti, etnikai azonosságtudat tiszteletben tartása,
9. a gyermekotthoni élet megszervezésének alapja:
 - nevelt – nevelttel
 - nevelt – felnőttel
 - a két lakásotthoni csoport házon belüli szoros együttműködése
10. kapcsolattartás az otthon tágabb környezetével, az integráció szem előtt tartásával
 - családtagok, pártfogók
 - szomszédok
 - társintézmények
 - civil szervezetek (alapítványok, egyesületek, érdekvédelmi szervezetek)
 - közművelődési intézmények
 - családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat
 - a gondozottak állandó lakóhelye szerint illetékes önkormányzatokkal

Különleges gyermekotthoni ellátáshoz kapcsolódó feladatok:

- a kiindulási frusztrációs alaphelyzet javítása, a hospitalizáció kiküszöbölése, a családi élet funkcióinak pótlása, átvállalása,
- a gyermekotthonba történő beilleszkedés, az új életmódhoz való alkalmazkodás elősegítése: családias, elfogadó, szeretetteljes, empátikus légkör biztosításával, a környezet és az együttélés szabályainak megismerésével
- foglalkozások megszervezése, melynek során kiemelt szerepet kap a szocializációt segítő képességek (együttműködés, alkalmazkodás, normakövetés, önállóság, önellátás, önkifejezés, pozitív önértékelés, társas kapcsolatok) fejlesztése:
 - a társadalomban elfogadott normák szerinti életmód és életritmus kialakítása, és gyakorolásának elősegítése
 - a mindennapi élethez szükséges praktikus ismeretek gyarapítása,
 - az egyéni képességekhez mért minél nagyobb fokú önállóság elérése,
- a kultúratechnikák fejlesztése változatos foglalkozások keretein belül, az iskolai oktatással együttműködve, fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus segítségével,

- különböző tevékenységi formák alkalmazása sikert biztosító környezetben, melyek az eredményes beilleszkedést segítik elő: szabadidős programok, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek,
- a pozitív minta követésének interiorizálásával egészséges életmódra nevelés, egészségmegőrzés, ill. az ehhez szükséges technikák elsajátíttatása a folyamatos orvosi ellátás biztosítása mellett, az egészségügyi ismeretek bővítésével alakuljon ki az egészséges életmód iránti igényük, káros szenvedélyekhez való helyes viszonyulásuk,
- a környezeti nevelés keretében a saját lakókörnyezet gondozása, rendben tartása, kialakítása a gyermekek, fiatal felnőttek és felnőttek közös feladata. Elsődleges szempont az otthonosság, anyagi- és érzelmi biztonság létrehozása. Barátságos, esztétikus lakókörnyezet kialakításával a biztonságérzet, komfortérzet fokozása.
- a gondozott sajátos nevelési igényű gyermekek, fiatalok értelmi, érzelmi, testi és erkölcsi fejlődésének folyamatos figyelemmel kísérése; egyéni képességeknek megfelelő egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások biztosítása számukra,
- a szociális integráció elősegítése, az akadályozottság érzésének csökkentése, az ép társadalom részéről történő elfogadás elősegítése,
- a minél önállóbb életvezetés elősegítése az önkiszolgálási- és munkatevékenységek gyakorlása által,
- együttműködés a köznevelési intézmények (óvodai, iskolai, szakiskolai) munkatársaival, az aktuális eredmények, problémák megbeszélése, megoldások közös keresése,
- a közvetlen lakókörnyezetben a jószomszédi kapcsolatok kialakítása, ápolása,
- a gyermekotthonuk és berendezési tárgyainak, azok állagának megóvása,
- a fenti feladatok megvalósításához szükséges személyi, tárgyi, szakmai, anyagi feltételek biztosítása.

4. A nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

(a feladatellátás szakmai tartalmát, módját, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, valamint a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja)

A gyermekek számára

- teljes körű ellátást (gondozás-nevelés, étkeztetés, ruházat, tisztálkodás), külön kiemelendő, hogy
 - egészségügyi prevenció és terápiás ellátást,
 - nevelési- oktatási szolgáltatáshoz való hozzáférést,
 - lelki segítségnyújtást, pszichés támogatást,
 - rekreációs szolgáltatást,
 - családi kapcsolatai ápolását,
 - gyermekek vagyonkezelését, törvényes képviselőtét,
 - a háztartás vezetés modellezése,
- biztosítja a gyermekotthonunk.

Lehetőséget biztosítunk gyermekotthonunkban, a 18. életévet betöltött fiatal felnőtt számára, hogy igénybe vegye az utógondozói ellátást.

A gyermekotthon épületének adottságai

A különleges ellátási igényű 3-18 éves korú gyermekek, illetve fiatal felnőttek ellátásához szükséges építészeti előírásoknak megfelelünk.

Az épületben 2 kisközösség ellátására alkalmas helyiségek kerültek kialakításra, amelyekhez, hálósobák, fürdőszobák, nevelői szoba, kiszolgáló helyiségek tartoznak. Az ellátottak számára játszóudvar rendelkezésre áll. Továbbá az intézményen belül megtalálható: főző konyha, fejlesztő, illetve terápiás foglalkozásra, valamint testmozgásra alkalmas helyiség. A látogatók fogadására a nappaliban van lehetőség.

A gyermekotthon belső és külső környezete a vonatkozó törvényi előírások figyelembevételével került kialakításra, szem előtt tartva a *sajátos nevelési igényű gyermekek, fiatalok életkorához, igényeihez alkalmazkodó biztonságos, részben akadálymentes lakókörnyezeti kritériumokat, személyes életteret, valamint a higiénikusság, esztétikusság, célszerűség elveit.*

Gyermekotthonunk, a maga sajátos arculatával, biztonságot nyújtó otthonként hagyományrendszerével, foglalkozásaival, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival az ott eltöltött idő érzelmek gazdag, örömteli, értékes eltöltéséhez kíván hozzájárulni.

Vezérelvünk olyan inger gazdag, otthonos lakókörnyezet biztosítása, melyben *sajátos nevelési igényű* gondozottjaink személyisége, törekvései, munkái, egyéni ízlésvilága is kifejeződhet.

Személyi feltételek

A szakalkalmazotti létszám és a szakképzettség megfelel a 15/1998. (IV. 30.) NM. rendeletben foglaltaknak. Minden munkatárs írásban nyilatkozott arról, hogy alkalmazhatóságának nincs kizáró oka.

A munkatársak rendelkeznek a betöltött munkakörre vonatkozó részletes munkaköri leírásokkal.

2024. július 1. napjától a Gyvt.10/C §-10/I. § szerinti alkalmassági vizsgálatra vonatkozó rendelkezések kerültek bevezetésre. A Gyvt. vonatkozó rendelkezése alapján javítóintézetbe, valamint a gyermekotthont működtető intézménybe, a gyermekotthonba vezetőként és szakmai munkakörben foglalkoztatottként az a személy nevezhető ki, ilyen munkakör ellátásával az a személy bízható meg, foglalkoztatásra irányuló jogviszony azzal létesíthető, akinek alkalmasságáról a munkáltatói jogkör gyakorlója meggyőződik.

A gyermekotthon munkatársai a szükséges végzettséggel rendelkeznek úgymint: 1 fő szociálpedagógus, 1 fő szociálpedagógus, gyermek-és ifjúságvédelem specifikációval, 1 fő szociális gondozó és ápoló, óvodai dajka, 1 fő szociális gondozó és ápoló, dajka, 1 fő gyermek-és ifjúsági felügyelő, szociális gondozó és ápoló, 1 fő dajka, 1 fő szociális gondozó és ápoló, óvodai dajka, 1 fő gyermek és ifjúsági felügyelő, dajka, 1 fő ápoló, óvodai dajka, 1 fő általános ápoló, 1 fő felsőfokú szociális munkás asszisztens, 1 fő gyógypedagógus, 1 fő (0,5 állás) tanácsadó szakpszichológus. (2025. áprilisi adat)

Felvétel a gyermekotthonba

Elsősorban Csongrád-Csanád vármegye területéről a Gyermekotthonunkba, olyan főképp különleges ellátási igényű gyermekek kerülnek, akik nem nevelkedhetnek saját családjukban, ezért szakellátást igényelnek.

Lehetőség szerint szorgalmazzuk, hogy a bekerülés szülő, korábbi gondozó jelenlétében történjen, és igény szerinti együttlétet biztosítunk.

A bekerülést követően saját ágyneműt, ruhát, játékot kap a kisgyermek, egyben biztosítjuk minden gyermeknek, hogy az otthonról hozott ruhái és játékaik számára mindig elérhetőek legyenek.

Egyéni elhelyezési terv

A Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat az általunk elkészített javaslat figyelembevételével készíti el az egyéni elhelyezési tervet és javaslatot. Az életkor, az egészségi állapot, a testvérek együttes elhelyezése, a szülők, a család - és gyermekjóléti szolgálat és a gyámhivatal véleménye együttesen vezet a javaslatához. Az egyéni elhelyezési terv és javaslat tartalmazza a gyermek előző időszakára jellemző információkat, értékeléseket, tervezett teendőket, valamint az intézmény vezetőjének, nevelőjének és pszichológusának és leendő gyermekvédelmi gyámjának észrevételeit és javaslatait.

Egyéni gondozási, nevelési terv készül a gyermek a Gyermekotthonban töltött időtartamára vonatkozóan. A gyermekotthon vezetője a GYVR tervező és értékelő alrendszerében a nevelésbe vett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét a gyámhatóság által jóváhagyott TESZ-1 kézhezvételétől számított harminc napon belül, helyzetértékelését a nevelésbe vétel felülvizsgálati időpontját megelőzően tizenöt nappal, illetve a gyámhatóság felkérését követő tizenöt napon belül véglegesíti.

A dokumentációk elkészítésében gyermekvédelmi gyám, gyermekotthon vezető, nevelő, gyermekvédelmi asszisztens, pszichológus vesznek részt. Továbbá részt vehet benne az ítélőképessége birtokában lévő gyermek, valamint – ha arra lehetőség nyílik – a vérszerinti szülő. Tartalmaz minden lényeges támpontot, ami a gyermek korának, fejlettségének megfelelő fizikai és mentális ellátását, és kapcsolatai ápolását biztosítja. Részletezi az egyes feladatok ellátási területeit és felelőseit, végrehajtóit.

A felelősei negyedévente minden esetben, ha a gyermek gondozása úgy kívánja gyakrabban, áttekintik és értékelik a tervet, és az abból megvalósultakat.

A gondozás-nevelés elemei

1. Az egyéni bánásmód elve
2. A pozitívumokra támaszkodás elve
3. A gondozás-nevelés egységének elve
4. A fokozatosság elve
5. Az állandóság elve
6. Az aktivitás, az önállóság segítésének elve
7. Az egységes nevelői hatások elve
8. A rendszeresség elve

A bekerült gyermekek életkorának és egészségi állapotának megfelelően igyekszünk segíteni a bekerülés körülményeinek feldolgozásában, a gyermek értelmi szintjéhez, a gyermeki világképhez igazodva beszélünk a problémákról, amelyek idáig vezettek

Identitásukat, élettrajzi emlékezetüket a családdal való kapcsolattartásról, saját magukról készült fényképekkel, élettörténeti könyv vezetésével fejlesztjük. Rendszeres beszélgetéseket folytatunk az elmúlt hetekről, hónapokról, évekről, meséléssel és fényképekkel való alátámasztással.

Állandó nevelési elvekkel, önállóságra motiválással, személyes példamutatással, helyes problémakezelési mintát igyekszünk kialakítani bennük.

A gondozott gyermekek társas támogató rendszerének kialakítására az óvodás életkorban nyílik először lehetőség, ahol az azonos csoportban nevelkedők között szép példákat látunk az empátiás magatartásra.

Az újonnan bekerülők kiemelt figyelmet kapnak a szakmai munkaközösség tagjaitól, különösen a közvetlenül velük foglalkozó nevelőtől, gyermekfelügyelőktől. Igyekszünk napirendjének olyan kialakítására, mely kielégíti igényeit, testközelséget, elfogadást, magyarázatot kap a helyzetre társaival együtt.

Személyi állandóság biztosítása mellett, a gyermek igényeinek és szükségleteinek figyelembevétele az elsődleges.

Étkeztetési ellátás

Az életkori sajátosságnak megfelelően legalább napi ötszöri étkezés- egyszer meleg-, egészséges táplálkozás követelményének megfelelő szükség esetén speciális diéta biztosítása. Az ételek elő- illetve elkészítésébe a gyermeket, a fiatal felnőttet a korára, fejlettségére tekintettel vonjuk be.

Ruházattal történő ellátás

A ruházattal való ellátást részben a gyerekekkel együtt történő vásárlással, ízlésének megfelelően egyéni választás útján, részben az előre beszerzett készletből biztosítjuk. Jogszabályban meghatározott mértékű ruházatot biztosítunk, annak cseréjéről haladéktalanul gondoskodunk, jogszabályban meghatározottak szerint dokumentáljuk.

Napi élet gyakorlata (1. sz. melléklet: a gyermekotthon napirendje)

A Gyermekotthon napirendje a kisközösségek napirendjeinek összessége.

A napirendnek azért van kiemelt szerepe mert ez az egyik lehetőség arra, hogy a gyermek számára biztosítsuk az állandóságot, a napi élet átláthatóságát, ezzel növelve a biztonság érzetét.

A gyermekek saját szekrénnel rendelkeznek, ebben és éjjeliszekrényükön helyezik el saját ruhatárukat, játékaikat, melyeket egyéni elképzelésük alapján rendeznek be.

Minden gyermeknek a mentora - azaz a szakalkalmazottak közül a gyermekhez delegált személy- vezeti naplóját, élettörténeti könyvét, gyűjti fényképeit, leveleit, rajzait. Személyes tárgyaiknak is állandó megszokott helyük van, amelyekhez bármikor hozzáférhetnek.

A gyermekotthon szakmai munkatársai, mintaadást követően a gyermekek, a fiatal felnőttek korára fejlettségére tekintettel, fokozatosan bevonja őket a háztartási munkákba (főzés-sütés, takarítás, mosás, ház körülő tevékenységek végzésébe). E tevékenységek hozzásegítik a gyermekek, fiatal felnőttek önellátásának, önkiszolgálásának fejlődéséhez.

A háztartás modellezésének további eszköze a csoportgazdálkodás. E körben az intézmény kisközösségei havi ellátmányt kapnak. Az ellátmány a gyermek vagy a fiatal felnőtt, vagy a kisközösség számára különösen étkezés, ruházat, gyermekek, fiatal felnőttek kapcsolatainak ápolására, ruházat, tisztító-, tisztálkodó szerek, megelőző és/vagy gyógyító egészségügyi ellátás, szabadidős tevékenység - beleértve az eszközök vásárlását is- finanszírozására fordítható. A csoportgazdálkodás szabályszerű megvalósulásáért a szakmai vezető a felelős. A csoportgazdálkodás felhasználásának, elszámolásának részletes szabályait külön szabályzat tartalmazza.

Jutalmazás, büntetés: a pozitívumokra támaszkodás elve vezeti nevelési módszereinket.

Ennek a gyermekekkel történő megbeszélés, folyamatos indoklás, magyarázat adása, az egyes helyzetek egységes értelmezése és kezelése az alapja.

Egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi szolgáltatások biztosítása különösen: a gyermekek egészségi állapotának folyamatos követése, háziorvosi-, gyermekpszichiáteri-, fogorvosi- és egyéb szakorvosi rendelések rendszeres látogatása, védőoltások- (pl. influenza, HPV ellen), védőnői felvilágosítások biztosítása.

A gyermekek számára vázolt szolgáltatásokhoz való hozzáférés folyamatos biztosítása, melyben a gyermekotthon munkatársai és gyermekvédelmi gyámja segítenek a gyermeknek.

Nevelési- oktatási szolgáltatáshoz való hozzáférés

A gyermekek, és a fiatal felnőttek számára biztosítjuk a különleges ellátási igényének megfelelő óvodai neveléshez, iskolai, szakiskolai oktatáshoz való hozzáférést.

A gyermeknek, a fiatal felnőtteknek adekvát köznevelési intézménybe való járását gyermekvédelmi gyámja is elősegíti.

A gyermeknek adekvát köznevelési intézmény kijelölésénél kiemelt szerepe van a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottság szakvéleményének.

A pszichés segítségnyújtás

A gyermekek, fiatal felnőttek lelki támogatásában kiemelt feladatai a gyermekotthonunk pszichológusának van. Különösen a lelki egészség megőrzése, esetleges krízishelyzetek kezelése területén.

Rekreációs szolgáltatás

Hétvégeken és tanítási szünetekben rendszeresen szervezünk a gondozott gyermekek és fiatalok számára szabadidős programokat: zenés tornát, játszóházat, tárlatok és kiállítások látogatását, játékos vetélkedőket, kisebb-nagyobb kirándulásokat, strandlátogatást, stb. Megünneplésre kerül a nevelt gyermekek, fiatal felnőttek születés-és névnapja, a karácsony, illetve a húsvét.

A rekreációs programok megvalósítás tudatos tervezésen - szervezésen alapul, melybe a gyermekek igényeit, elvárásait is beépítjük (különösen: farsang, gyermekotthon születésnapja, gyermeknap, őszi-tavaszi kirándulás, nyári táborok).

Családokkal való kapcsolattartás

A Gyermekotthonunkban elhelyezett gyermek és szülője vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója közötti kapcsolattartás formái: a folyamatos, az időszakos és a felügyelt kapcsolattartás.

A folyamatos kapcsolattartás magában foglalja

- a) a gyermekkel a gyermek szokásos tartózkodási helyén való személyes találkozást (meglátogatás),
- b) a gyermeknek a szokásos tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra, a visszaadás kötelezettségével történő elvitelét, meghatározott időtartamú külföldre vitelét, és
- c) a gyermekkel személyes találkozás nélkül történő rendszeres kapcsolattartást – így különösen a levelezést, a telefonkapcsolatot, illetve az informatikai eszköz útján való kapcsolatot –, az ajándékozást és a csomagküldést.

A gyermek kapcsolatainak ápolása az illetékes gyámhivatal határozata, illetve a Gyermekotthon Házirendje alapján valósul meg. Jogszabályban meghatározottaknak megfelelően, a kapcsolattartást dokumentáljuk.

A beutalásra került gyermekek szüleivel haladéktalanul kapcsolatfelvételt kezdeményezünk (amennyiben a szülő nincs jelen a felvételtkor), ahol a szakszemélyzet empátiával, előítélet mentes elfogadással viszonyul hozzájuk.

Részletes tájékoztatást kapnak a szülők a gyermekotthon szakmai programjáról, házirendjéről, különösen a szülőket és a gyermeket érintő elvekről, célokról, feladatokról, szabályokról.

A kapcsolattartás elősegítése céljából a Gyermekotthon, elsősorban a gyermekvédelmi gyám segítségével tart kapcsolatot a család – és gyermekjóléti szolgálattal és egyéb társintézményekkel.

A gyermek vagyonának kezelése, törvényes képviselése

A gyermekvédelmi gyám gyámságból fakadó jogait gyakorolja, és kötelezettségeit teljesíti a gyermek törvényes képviselése és vagyonának kezelése céljából.

A Gyermekotthon munkatársai továbbra is elő kívánják segíteni a gyermeki jogok érvényesülését, figyelemmel a gyermekek mindenek felett álló érdekére, ezzel segítve a gyámok működését.

A gyermekvédelmi gyám figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, nevelését, valamint ellenőrzi a gyermek teljes körű ellátásának megvalósulását. A gyám joga és kötelessége a gyermek törvényes képviselése, és vagyonának kezelése.

A gyám tevékenységét a gyámhivatal felügyelete, ellenőrzése alatt végzi, arról jogszabályoknak megfelelő rendszerességgel beszámolni tartozik.

A gyám a gyermekek vagyonkezelésekor törekszik arra, hogy a gyermek bevételeit (elsősorban a családi pótlékát) a gyermek teljes körű ellátására, illetve annak kiegészítésére fordítsa, vagy olyan befektetéseket eszközöljön, ami gyarapítja a gyámoltja vagyonát.

A gyám vagyonkezelési feladatát megfelelő gondossággal látja el. Amennyiben a vagyonkezeléssel kapcsolatos kötelezettségeit vétkesen megszegi, felelősséggel tartozik.

A gyermekek törvényes képviselője különösen a következő területeken jelenik meg: hosszú vagy rövidtávú sorsrendezéskor, gyermek egészségügyi szolgáltatásának igénybevételekor, családjogi jognyilatkozatok megtételekor.

A gyermekotthon munkatársai partneri kapcsolat kialakítására és fenntartására törekszenek a gyermekvédelmi gyámokkal. Ennek érdekében bevonják őt a gyermek egyéni gondozási terv készítésébe, aktualizálásába, illetve egyeztetnek a gyermek sorsrendezésével kapcsolatban, akár külön esetmegbeszélések összehívása révén. Amennyiben a gyermekkel bármilyen rendkívüli esemény történik, a kollégák haladéktalanul értesítik- akár rövid szöveges üzenetben, akár elektronikus úton- a gyermekvédelmi gyámot, és kéri a szükséges intézkedés megtételére.

Családi pótlék felhasználása, zsebpénzkezelés

Bevételi forrásnak minősül a gyermekeknek járó családi pótlék vagy iskoláztatási támogatás. A jogszabályoknak megfelelően, a gyermek - véleményének figyelembevételével- családi pótlékát a teljes körű ellátására és annak kiegészítésére fordítjuk. Így különösen ruházattal, szabadidő-eltöltéshez, kulturálódáshoz, játékhoz, sporthoz szükséges eszközökkel való ellátására, fejlesztésére, tehetségének gondozására, továbbá a gyermekotthonban elhelyezett gyermek zsebpénzének biztosítására.

Gondozottaink 3 éves kórtól zsebpénzt kapnak, egyéni és közös vásárlások alkalmával ismerkednek a pénz funkciójával, aktív részeseként a vásárlásnak. A gyermekek jogszabályban meghatározott mértékű zsebpénzre jogosultak. A zsebpénzt az erre rendszeresített formanyomtatványon a gyermeknek adjuk, felhasználásáról önállóan dönt. Szükség esetén – például befogadása után- a nevelő, gyermekfelügyelő segíti támogatja a zsebpénz elköltésében. Külön szervezett programok biztosításával a gyermekotthon segíti a gyermeket a pénz fogalmának értékének megismerésére, melynek egyik lehetséges formája a zsebpénz felhasználásának lehetséges alternatíváinak bemutatása, gyakorlása.

A rehabilitációs -, fejlesztési - és gondozási feladatok, tartalmak

Az értelmi nevelés területén

Hétköznapi délutáni, hétvégi foglalkoztatás keretében:

- egyéni habilitáció, képességfejlesztés, felzárkóztatás biztosítása,
- az új helyzethez való alkalmazkodási képesség kialakítása, fejlesztése,
- a gyermekotthon szűkebb és tágabb környezetében való tájékozódás kialakítása, fejlesztése
- bizonyos általános ismeretek megalapozása az életkor, az értelmi képességek fejlettségének figyelembe vételével,
- elemi döntési képesség, felelősségérzet kialakítása, fejlesztése,
- részvétel biztosítása a tanórán kívüli foglalkozásokon a köznevelési intézményben – egyéni választás és tehetség szerint
 - szakkör
 - sportkör
 - alapfokú művészeti nevelés
 - hitoktatás (iskolai kereten belül)
- játék-, sport- és kulturális foglalkozások szervezése a gyermekotthonban,
- klubdélutánok szervezése,
- mozi látogatás, színházlátogatás, részvétel különböző városi kulturális és sportrendezvényeken, fesztiválokon

A testi nevelés és az egészséges életmódra nevelés területén

- egészségi állapot javítása, állóképesség fejlesztése,
- biztosítani a mozgásállapotnak megfelelő fejlesztést a motoros képességek területén,
- mozgásigény kialakítása, mozgástudat fejlesztése, mozgásos sikerélmények segítségével,
- a mozgásos alkalmazkodási képesség kialakítása, ezzel a munkaképesség elősegítése,
- az önellátáshoz, önkiszolgáláshoz szükséges praktikus mozgások kialakítása és fejlesztése,
- károsodott motoros funkciók korrekciója,
- közös mozgásos játékok és sportvetélkedők szervezése,

- játszótereken a fejlesztő játékok használatával a vesztibuláris rendszer fejlesztése,
- kerékpározás tanítása, gyakorlása,
- úszás gyakorlása a városi strandon,
- a mindennapi mozgás biztosítása sétákkal, játszótér-látogatásokkal, reggeli tornával, mozgásfejlesztő foglalkozásokkal,
- újszerű mozgásformák biztosítása,
- egészséges környezet biztosítása,
- az egészséges étrend kialakítása és biztosítása,
- az egészséges életmódra nevelés, melynek szerves része a pozitív példamutatás
- egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása,
- mentálhigiénés foglalkozások egyéni és kiscsoportos formában,
- önismereti foglalkozások, a reális, pozitív énkép és egészséges önbizalom kialakítása, önértékelés fejlesztése,
- a szabadidő kellemes és hasznos eltöltésének elősegítése,
- változatos szabadidős tevékenységek, kirándulások és táborok szervezése,
- drogprevenációs program keretében: az egészségkárosító szerek és szokások elemi szintű megismertetése, az elutasítani tudás képességének és az egészséges életmód iránti igénynek a kialakítása.

Az önállóságra, önkiszolgálásra és munkára nevelés területén

A konkrét testi önkiszolgálás kialakítása, fejlesztése, interiorizálása érdekében a gyermekeket, fiatalokat egyéni képességeik mértékében bevonjuk önmaguk ellátásba:

az öltözködés terén

- az önálló öltöztetés-vetkőzés, cipőfűzés megtanítása.
- saját ruhatár rendezése,

az étkezés területén

- a kulturált étkezési szokások, terítés megtanítása,
- evőeszközök, papírszalvéta használata,
- asztalterítési és letakarítási feladatok elvégzése,

a tisztálkodás területén

- higiéniai szokások elsajátításában való segítségnyújtás,
- helyes tisztálkodás, megfelelő testápolás elsajátíttatása, rendszeres gyakorlása,
- ápoltság iránti igény megalapozása

ház körüli munkák területén a nagyobb gyerekek bevonása

- a mindennapi takarítási feladatokba (hálószoza, fürdőszoba, nappali, konyha-étkező, kamra, terápiás szoba, közlekedő folyosók, stb.)
- az udvar és az épület utcai részének takarításába,
- az udvaron és az utcai fronton lévő kert, növényzet gondozásába,
- a mosási, ruhagondozási tevékenységek végzésébe (kézi mosás, teregetés, hajtogatás, saját ruházat kiválasztása, vasalás, stb.)
- konyhai munkák ellátása (egyszerű ételek előkészítése, főzése, mosogatás, a konyha rendbetétele stb.)
- vásárlások alkalmával, elemi szintű, beszerzéssel és pénzkezeléssel kapcsolatos gyakorlati ismeretek nyújtása

a közlekedés terén

- helyi- és helyközi utazási ismeretek bővítése, gyakorlása,
- autóbuszos-, kerékpáros-, gyalogos közlekedés, illetve az ehhez szükséges szabályok tanulása, gyakorlása,
- közlekedési eszközökön a helyes viselkedési szokások elsajátítása.

Valamennyi munkatevékenység során a helyes eszközhasználat és a balesetvédelmi szempontok hangsúlyozása, valamint az egyenletes munkamegosztásban tevékenykedés kialakítása.

Az esztétikai nevelés területén

Kreativitás, önkifejezés kialakítása, fejlesztése:

- részt vesznek a lakókörnyezet tisztántartásában, díszítésében,
- az épületben és az udvaron lévő virágok gondozásában,
- fokozatosan szoktatás az állandó rend kialakítására,
- gondot fordítunk ruhatáruk gondozása iránti igény kialakítására.

Az érzelmi nevelés területén

Én identitás, pozitív önértékelés kialakítása és fejlesztése:

- a gyermekotthoni új lakóközösségek közösségformálása,
- az új gyerekek megismerése, közösségi beilleszkedésük elősegítése,
- a családi otthon együttélési szokásainak kialakítása,
- a meglévő hagyományok ápolása, (jeles napok, ünnepek)
- alapvető emberi értékek megbecsülése, családi elbeszélgetések,
- a vérszerinti családi -, és pártfogói kapcsolatok ápolása, támogatása,
- a gyerekek névnapjának, születésnapjának megünneplése (ajándékozás, köszöntés valamennyi gyermekotthoni társ jelenlétében)

A kommunikációs és szocializációs képességek területén:

Folyamatos, rendszeres és következetes fejlesztéssel, praktikus ismeretek közvetítésével el kell érni, hogy egyszerű társas kapcsolatokat képesek legyenek létesíteni és fenntartani.

- szociális kompetencia fejlesztése,
- élettér biztosításával a teljes nevelési időben fel kell őket készíteni arra, hogy a tanulmányaik befejezése utáni segített (támogatott) életközegben, (szociális foglalkoztató, gondozóház, védőmunkahely, család, rehabilitációs otthon, védőotthon, stb.) a szociális integrálódásuk eredményes legyen,
- kontaktusteremtő képességük, szociális képességeik, viselkedésük, magatartásuk formálása, a társadalmi beilleszkedésük érdekében,
- az integráció- és egymás elfogadásának elősegítése, önmaga és társai másságának felismerése, elfogadása, törekvés a fejlődésre,
- családi kapcsolatok fenntartása, minőségük javítása,
- barátságok és társas kapcsolatok kialakításának segítése
- a társadalmi kommunikációban használt konvencionális jelek, szimbólumok megértésének, használati képességének kialakítása,
- a beszéd útján történő ismeretszerzés kondicionálása,
- az önellátó- és védő technikák birtoklása a környezettel való harmonikus együttélés, a komfortérzet megteremtése,
- együttélési szabályok tudatosítása, pozitív közösségi szokások közvetítése,

- az általános emberi értékek megismerése, elfogadása, azonosulás a fejlettségi szintnek megfelelően,
- oldott humánus légkör megteremtése ahol az értelem, az érzelem szabadon kibontakozik, és az emberi kapcsolatok kiteljesednek
- a jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, önbecsülésük kialakítása
- szexuális felvilágosítások megszervezése.

Ezen irányvonal szervesen kapcsolódnak az **egyéni gondozási-nevelési tervek**, a személyre szóló fejlesztési feladatok meghatározásához.

Módszerekről

A sajátos nevelési igényű gyermek, fiatal felnőtt különleges igényei minden pedagógiai eljárásban megjelennek:

- nagyobb mértékű differenciálást
- speciális eljárások alkalmazását
- kiegészítő, korrekciós, fejlesztő, rehabilitációs célú, **cselekvésközpontú** módszereket kívánnak.

Az értelmileg akadályozott gyermekek tanítása: „**életgyakorlatot**” segítő **cselekvések** útján hatékony.

A sikeres nevelés feltétele a jól átlátható és ösztönző nevelési környezet, a **kis lépésekben, fokozatosságra épülő** haladás, a **gyakori ismétlés, a konkrétság**.

Csoportgyűlések

A lakóegységek életéhez hozzátartoznak a csoportgyűlések, melyen az ott élő gyermekközösség az ottani munkatársakkal közösen megbeszélést tart. A csoportgyűlésen, a gyermekek és fiatal felnőttek – egészségi és fejlődési szintjüknek megfelelő mértékben – tájékoztatást kapnak az intézmény és gondozási helyük működéséről, feladatairól, az aktuális programokról, a közösséget érintő eseményekről. A csoportgyűlésen az ellátottak véleményt nyilváníthatnak, észrevételt tehetnek. Ilyenkor mód nyílik a lakóegység életével kapcsolatos kérdések megvitatására, magatartásproblémák, konfliktusok kezelésére, ez egyfajta közösség által a gyermek felé tartott „tükör” is mely az önismeretet is fejleszti.

Elbocsátás

A gyermekotthoni ellátás megszűnik az illetékes gyámhivatal ilyen tárgyú határozata alapján határozata alapján:

- a gondozási hely megváltoztatása,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés, a nevelésbe vétel megszüntetése,
- az utógondozói ellátás megszűnése, megszüntetése esetén.

A gyermekotthoni jogviszony megszűnéséről, az azzal kapcsolatos intézkedésekről a gondozottat, a kiskorú gyámját, az utógondozott gondnokát, valamint a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot értesíteni kell.

Az ellátás megszűnését a gyermek bevonásával tudatosan tervezzük meg.

Utógondozói ellátás

Az utógondozói ellátás célja, hogy a gyermekvédelmi gondoskodásban élő különleges ellátási igényű gyermeket felkészítése 18 éves korukig arra, hogy a későbbi, felnőttkori segített életvitelhez egyéni képességeiknek megfelelő ismereteket, jártasságot és egyéni lehetőségeikhez mért önállóságot szerezzenek.

A különleges ellátási igényű fiatal gondozott felkészítése arra, hogy a felnőttkori segített életközegben /szociális foglalkoztató, gondozóház, lakóotthon, védőmunkahely, család/ a szociális integrálódása eredményes legyen, elemi szintű munkavégzésre legyen képes.

Azon gyermekek esetében, akik a 18. életévüket betöltötték, amennyiben szociális intézménybe a felvételét várja, úgy a 22. életév, ha középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll 24. életév, ha felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll 25. életév betöltéséig kérhetik az utógondozói ellátásban való részvételüket. A gyámhivatal határozatával elrendelt utógondozói ellátás keretében a rászoruló fiatal felnőtt számára biztosítani kell a szükség szerinti ellátást azon időszak alatt, amíg a létfenntartását önállóan nem tudja biztosítani, vagy tanulmányait folytatja, vagy felvételét várja szociális bentlakásos intézménybe.

A 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére meghosszabbítható a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya

megszűnéséig, de legkésőbb a 30. életévének betöltéséig. A kérelemről az utógondozói ellátást biztosító intézmény fenntartója dönt.

A gyermekvédelmi gyám tájékoztatja a gyermeket az utógondozói ellátás iránti kérelem benyújtásának lehetőségeiről és elősegíti a gyermek kérelmének benyújtását. A gyermek és a gyermekvédelmi gyámja vagy a fiatal felnőtt kérelmére az utógondozói ellátást nyújtó nyilatkozik a fiatal felnőtt utógondozói ellátásra történő befogadásáról vagy annak megtagadásáról. A befogadás és az utógondozói ellátás a jogszabályban meghatározott feltételek szerint történik.

Az ellátás biztosításáról a külön jogszabályban meghatározottak szerint írásbeli megállapodás készül, mely tervezetét jelen szakmai program tartalmazza.

Utógondozói ellátás során feladatok, különösen:

- a nagykorúvá válás előtt az utógondozói ellátás megigénylése /minimum három hónappal a 18. életév betöltése előtt/,
- a lakhatás biztosítása a gyermekotthonban, a tanulmányaik folytatásának időtartama alatt, továbbá a felnőtt szociális otthoni elhelyezésre való várakozás idejére /maximum 22 éves korig/,
- a megszerzett képességek szinten tartása, a szociális képességek és a kultúrtechnikák területén.
- a mindennapi önkiszolgálási feladatok gyakoroltatása.
- a fiatal gondozott egyéni képességeinek megfelelő foglalkoztatás különböző munkatevékenységekben,
- az utógondozott szabadidejének szervezése érdeklődési körének, egyéni jól működő képességének, tehetségének lehetőség szerinti figyelembevételével,
- a kommunikációs készség fejlesztése,
- az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosítása,
- az életkornak és fizikális állapotnak megfelelő mindennapos testmozgás biztosítása, az állóképesség, kitartás és akarat fejlesztése,
- önmaga és társai másságának elfogadása, felismerése, törekvés a fejlődésre, értékeik, önbecsülésük kialakítása,
- az utógondozott állapotnak megfelelő szexuális nevelés,
- a közös vásárlás lehetőségének biztosítása és a pénz értékének tudatosítása,

- a gondozott családjával, gondnokával, pártfogójával való kapcsolattartás elősegítése,
- felkészítés a segített felnőttkori életlehetőségekre /a lehetőségek bemutatásával, intézménylátogatásokkal/.

5. A gyermekotthon kapcsolatrendszere

(Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja)

Különösen az alábbi intézményekkel tartjuk a kapcsolatot:

1. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
2. helyi települési - és területi önkormányzatok
3. Az intézmény feladatellátásához kapcsolódó, központi szerv, minisztérium
4. Módszertani feladatellátásra kijelölt intézmények, szervek
5. Vármegyei Kormányhivatalok
6. Járási hivatalok, gyámhatóságok,
7. Országos Gyermekvédelmi Szakszolgálatok és területi szervei
8. Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató
9. család - és gyermekjóléti szolgálatok, család - és gyermekjóléti központok
gyermekjóléti alapellátás intézményei
10. egészségügyi intézmények: háziorvosok, klinikák, védőnők
11. gyermekjogi képviselők, jogvédelmi képviselők
12. pedagógiai szakszolgálatok
13. köznevelési intézmények
14. fejlesztő szolgálatok,
15. lakásotthonok, más gyermekotthonok
16. rendőrség, idegenrendészet
17. bevándorlási és állampolgársági ügyekkel foglalkozó hatóságok,
18. Karitatív segítők
19. Civil szervezetek

Az intézményekkel a szakmai szabályok, adatvédelmi előírások figyelembevételével tartjuk a szakmai kapcsolatot. A gyakoriságát és formáját alapvetően a jogszabályi előírások, illetve az adott feladat, vagy kapcsolat célja határozza meg.

Az gyermekotthonon belül a különböző szintű, szakképzettségű munkatársak /nevelők, gyógypedagógus, gyermekfelügyelők, gyermekvédelmi asszisztensek, növendékügyi előadó,

pszichológus, gyermekvédelmi ügyintéző) munkájának harmonizálása, egységes munkafolyamattá szervezése a gyermek legjobb érdekét szem előtt tartásával valósul meg. A gyermekotthonon belüli együttműködés formái különösen: team megbeszélés, esetmegbeszélés, egyéni munkamegbeszélés, és szupervízó a hatékonyság növelése, a jobb minőségi munka érdekében.

A Gyermekotthonunk munkatársai egymás kompetenciáit maradéktalanul elismerik és támogatják szakmai fejlődésüket a gyermekellátás színvonalának emelése érdekében.

6. Minőségbiztosítás

Minden évben a fenntartó és a szakmai felügyeletet ellátó szerv, értékeli a gyermekvédelmi intézmény munkáját, mely a munkavégzés minőségének egyfajta visszajelzése is.

Munkatársaink a gyermekvédelmi törvény, annak alkalmazási rendeletei és módszer specifikus útmutatók kiadvány alapján végzik feladataikat.

7. Dokumentáció- adatkezelés

A kezelt személyes adatokra a vonatkozó törvényi előírást betartjuk, a Gyermekotthon alkalmazottjaival betartatjuk. Az adatkezelésre vonatkozó előírásokat belső szabályzat tartalmazza.

Az iratok zárható szekrényben vannak tárolva. Ezek vezetése megoszlik az egyes beosztásoknak és feladatoknak megfelelően.

Az intézkedési joggal rendelkező műszakban lévő munkatárs, a Gyermekotthonban történt rendkívüli eseményeket, az egész intézmény életét érintő kérdéseket, intézményi eseménynaplóban rögzíti.

A kisközösségekben, az egészségnaplót a műszakot teljesítő nevelő, gyermekfelügyelő vezeti, munkaideje végén váltótársával közli a csoportban történeteket.

A fényképalbum, a saját játékok, rajzok a gyermek Élettörténeti könyvének meghatározó részét képezik. Ezek precíz, pontos vezetése kiemelkedően fontos, múltjának megismerhetősége nagy jelentőséggel bír a gyermek számára későbbi élete során is.

A „Gyermekeink védelmében” nyilvántartási rendszer keretében, a vonatkozó jogszabályok, illetve szakmai útmutató alapján töltjük ki a szükséges adatlapokat vagy szolgáltatunk ahhoz adatokat, melyek közül kiemelendő:

- Törzslap (adatot szolgáltatunk a szakszolgálatoknak)
- „GH-1” – Egyéni gondozási-nevelési terv nevelésbe vétel esetén
- „GH-3” – Helyzetértékelés

A „Gyermekeink védelmében” vezetéséért a szakmai vezető, gyermek gyermekvédelmi gyámja és nevelője, illetve a növendékügyi előadó és a gyermekvédelmi ügyintéző felelnek.

Az adatlapok vezetése a GYVR rendszeren keresztül történik meg.

A Gyermekvédelmi adatlapok elkészítéséhez, folyamatos aktualizálásához felhasználjuk a nevelők, gyermekfelügyelők által vezetett naplókat, élettörténetkönyveket, a társintézményektől kapott információkat, illetve az általuk vezetett adatlapokat.

Minden gyermek rendelkezik Kapcsolattartási naplóval, melynek dokumentálásáért elsősorban a gyermekvédelmi ügyintéző és a növendékügyi előadó felelős.

A gyermek, vagy fiatal felnőtt vonatkozásában névre szólóan, jogszabályokban előírt módon zsebpénz-nyilvántartást, családi pótlék személyre szóló felhasználásáról, ruha-nyilvántartást vezetünk.

Szakmaetika

Szociális munka etikai kódexét és a módszertani levelekben megfogalmazott etikai normákat követik a munkatársak a munkájuk során.

8. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja

Az intézmény által biztosított szolgáltatásokról az alábbi helyeken kaphatnak információt:

- Internet (honlap: <http://www.waltnerkarolyotthon.hu>)
- Internet (SZGYF honlapja: <https://szgyf.gov.hu>)
- „Ismerető” szórólap a szolgáltatásokról, hirdetőfal az Intézmény portáján,

9. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

9.1. A gyermekek jogainak védelme:

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermekek jogaik vagy érdekeik védelmére koruk és fejlettségükből fakadóan eltérő asszertivitással képesek. Ezért, az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítani kell, hogy véleményét bátran elmondhassa, illetve felmerült kérdéseire válaszokat kapjon, valamint jogait és érdekeit hatékonyan érvényesíthesse.

Amennyiben a gyermek nem tudja közvetlenül jogait vagy érdekeit érvényesíteni, akkor lehetőséget kell teremteni arra, hogy szülője, törvényes képviselője helyette képviselje, érdekeit, érvényesítse az őt megillető jogait.

A Dr. Waltner Károly Integrált Szociális és Gyermekvédelmi Intézmény Csongrád-Csanád Vármegye gyermekvédelmi egységében *Érdekképviselői Fórum* működik, melyben lehetőséget biztosítunk a gyermeknek, a gyermek szülőjének és/vagy törvényes képviselőjének szavazati joggal való részvételére. Az Érdekképviselői Fórum ellátja az intézmény összes gyermekotthonában, lakásotthonában elhelyezett kiskorú, valamint utógondozói ellátásban részesülők jogainak és érdekeinek védelmét is.

Érdekképviselői Fórum működésének részletes szabályait külön szabályzat tartalmazza.

A gyermek, szülő vagy törvényes képviselő a következő fórumokhoz fordulhat jogai vagy érdekeinek védelme vagy érvényesítése ügyében:

- Intézményvezetőhöz,
- Gyermekotthon vezetőjéhez,
- Fenntartóhoz,
- Gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége a Gyermekotthonban mindenki számára látható helyen van. A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek a törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.
- Alapvető jogok biztosához, aki megkülönböztetett figyelmet fordít a gyermekek alapvető jogainak érvényesülésére.

9. 2. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) 12. pontja alapján

közfeladatot ellátó személy, többek között az, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy, e tevékenysége gyakorlása során.

Kollégáinkat feladataik ellátása során, ez a szabály fokozott védelemben részesíti.

A Gyermekotthonunk összes kollégája jogosult jogainak védelmére, munkaköri feladatainak teljesítésekor.

A munkatársaink rendszeresen, időszakonként visszatérően, tájékoztatást kapnak és kérhetnek a munkaviszonyukkal kapcsolatos jogaikról, kötelezettségeikről:

- Intézményvezetőtől,
- Gyermekotthon vezetőjétől,
- az intézmény munkaügyekkel foglalkozó kollégájától,
- a növendékügyi előadótól.

10. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módjai, formái

A gyermekotthon szakmai színvonalának megerősítését, fejlesztését, a szakemberek motiváltságának fenntartását, kompetenciák fejlesztését, a kiégés és elfáradás megelőzését, csökkentését prioritásként kezeljük.

A szakemberek továbbképzése a vonatkozó jogszabályok alapján történik, a személyes gondoskodást végző továbbképzés rendszere által biztosított továbbképzési formák igénybevételével, valamint konferenciák, tanácskozások, szakmai napok, tréningek formájában.

A gyermekotthon szakmai vezetője lehetővé teszi és támogatja, hogy a munkatársak folyamatosan fejlesszék szakmai kapacitásukat, módszertani tudásukat, eszköztárukat. ennek feltételeit megfelelően alakítja.

A minőségi munkavégzéshez, valamint a kifáradás, kiégés megelőzése érdekében a jogszabályi előírásoknak megfelelően és azon túl továbbképzések (tanfolyamon, konferencián, tréningen, műhelyeken) vesznek részt a gyermekotthon munkatársai.

Belső képzések szervezésével biztosítjuk a szakmai ismeretek bővülését, a team munka fejlesztését. E képzéseket gyermekotthoni munkatárs vagy külső, meghívott előadó, képző vezetheti.

A munkatársak számára a Gyermekotthonban elérhetőek, folyamatosan gyarapodó szakkönyvek, szakfolyóiratok.

A gyermekotthon munkatársai jólléte és munkavégzése érdekében támogatja a gyermekotthon szakmai vezetője a rekreációs, szabadidős elfoglaltságok szervezését, hogy a munkatársak közös, pozitív élményeket nyújtó programokon vehessenek részt.

11. Záró rendelkezések

Ezen szakmai program és mellékletei a szakmai munkaközösség (nevelőtestület) elfogadását követően, a Szociális és Gyermekvédelmi Főizgatóság, mint fenntartó jóváhagyását követően lépnek hatályba, ezzel egyidejűleg a korábban jóváhagyott szakmai program hatályát veszti.

Szeged, 2025. május „ 15.,,

Tiszaváry Péter
intézményvezető

Az intézmény Szakmai programját jóváhagyom.

Szeged, 2025. május „ 15. „,

Nyári Amália
igazgató

Függelék

A szakmai program elkészítéséhez felhasznált jogszabályok jegyzéke

Magyarország Alaptörvénye

1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 (2016. április 27.) rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról

328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről

2011. évi CXCV. törvény nemzeti köznevelésről

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

Mellékletek

1. sz. melléklet A gyermekotthon napirendje*Napirend tanítási napokon*

6:00 óra	ébresztő
6:00 – 6:30 óra	reggeli tisztálkodás
6:30 – 7:00 óra	reggeli
7:00 – 7:15 óra	felkészülés az óvodába, az iskolába indulásra
7:15 óra	indulás az óvodába, az iskolába
8:10 – 12:45 óra	óvodai foglalkozások, tanítási órák, rehabilitációs foglalkozások
8:00 – 16 óra	takarítás, bevásárlás, árubeszerzés, egyéb intézni valók
12:00 – 13:30 óra	ebéd óvodai napirend és iskolai órarend szerint
13:00-	óvodások, kisiskolások hazaindulnak
13:30-14-15	óvodások, kisiskolások csendes pihenő
13:30 – 16:00 óra	foglalkozások (iskolások) (délutáni tanulás, játék, levegőzés, művészeti foglalkozások, sport, egyéb szakkörök)
16:00 – 16:30 óra	iskolások hazaindulása a lakásotthonba
16:30 – 17:30 óra	szabadidős tevékenységek, házkörüli teendők ellátása, segítség a vacsora készítésben /heti 3-4 alkalommal meleg vacsora készül/
17:30 – 18:30 óra	vacsora, mosogatás, rendrakás
18:30 – 19:30 óra	esti tisztálkodási feladatok
19:30 – 21:00 óra	esti beszélgetés, mesehallgatás, TV nézés, könyvolvasás, zenehallgatás
20:00 óra	villanyoltás, lefekvés (óvodások, kisiskolások)
21:00 óra	villanyoltás, lefekvés (iskolások)

Napirend tanítási szünetekben, hétvégén

7:30 óra	ébresztő
7:30 – 8:00 óra	reggeli tisztálkodás
8:00 – 8:30 óra	reggeli
8:30 – 12:00 óra	délelőtti szabadidős és rehabilitációs foglalkozások, levegőzés, házkörüli teendők, ebéd elkészítés
12:00 – 13:00 óra	ebéd, mosogatás
13:00 – 14:30 óra	csendes pihenő
14:30 – 17:30 óra	foglalkozások (játék, kulturális, szabadidős, munka)
17:30 – 18:00 óra	felkészülés a vacsorára /meleg vacsora készítés/
17:30 – 18:30 óra	vacsora, mosogatás
18:30 – 19:30 óra	esti tisztálkodási feladatok
19:30 – 21:00 óra	esti mesehallgatás, TV nézés, újság- és könyvolvasás, zenehallgatás
20:00 óra	villanyoltás, lefekvés (óvodások, kisiskolások)
21:00 óra	villanyoltás, lefekvés (iskolások)

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött a mai napon

egyrésről a (cím) mint utógondozói ellátást biztosító intézmény (továbbiakban: Intézmény) intézményvezetője,
 másrésről _____ (név), szül. hely, idő: , anyja neve: , mint utógondozói ellátást igénybe vevő (továbbiakban: Utógondozott),

között az alábbi feltételekkel.

1. Az utógondozói ellátás kezdő időpontja:
 Az Intézmény az Utógondozott kérelmére az illetékes gyámhivatal határozatában megjelölt időpontig _____, _____ sz. alatt utógondozói ellátást biztosít.
2. Az illetékes gyámhivatal által az utógondozói ellátás elrendelésének oka, hogy a fiatal felnőtt: köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll.
3. Az utógondozói ellátás keretében az Intézmény szolgáltatja az Utógondozott fiatal felnőttnek a fent megjelölt intézményben, a lakhatást és a szükséges ellátást, továbbá tanácsadást.

1. 1 . Lakhatás biztosítása:

Az elhelyezés helye: _____.

A lakások rendeltetésszerű használatából adódó javításokat, karbantartásokat a nevelőszülő biztosítja. A szándékos károkozásból, gondatlanságból, nem rendeltetésszerű használatból eredő karbantartási, javítási költségeket a fiatal felnőttek kötelesek az intézménynek megtéríteni.

1. 2 . Egyéb ellátás biztosítása:

Az ellátás keretében az Intézmény az Utógondozott étkeztetésének, ruházattal való ellátásának, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásának, egyéb ellátásának (kultúra, sport, iskola, utazási bérlet és egyéb szükséglet) biztosítására a fent elhelyezési helyként megjelölt gyermekotthon/lakásotthon számára ellátmányt biztosít, melynek összegét, kifizetését az intézmény Szabályzata rögzíti.

Az Intézmény az ellátmányt havonta tárgyhó _____-ig a elhelyezési hely számára történő kifizetéssel vagy postai úton biztosítja.

1.3. Tanácsadás:

Az Intézmény Utógondozója legalább kéthetente meglátogatja az Utógondozottat, hetente fogadóórát biztosít. Életvezetési tanácsokat nyújt, az Utógondozói ellátott életkezdését elősegíti, az otthonteremtési támogatás benyújtásához segítséget nyújt. Figyelemmel követi az Utógondozott tevékenységét, támogatást nyújt a mindennapi problémák megoldásában, hivatalos ügyek bonyolításában.

4. Az Utógondozott fiatal felnőtt
 - a) köteles az Utógondozóval, az utógondozói ellátás szakmai vezetőjével, valamint az Intézmény intézményvezetővel együttműködni,

- b) köteles 15 napon belül írásban bejelenteni, amennyiben életkörülményeiben (munkaviszonnyal, tanulóviszonnyal, családi állapottal, jövedelemviszonyokkal, lakcímével) kapcsolatban lényeges változás következik be, mely utógondozói ellátásra vonatkozó jogosultságát befolyásolja,
 - c) amennyiben tanul, köteles tanulmányait legjobb tudása szerint folytatni, és eredményesen befejezni,
 - d) köteles az Intézmény valamennyi telephelyének házirendjét betartani,
 - e) tudomásul veszi, hogy jelen megállapodás érvényessége az illetékes gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozatának függvénye,
 - f) tudomásul veszi, hogy ha a jelen megállapodásban és a gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozatában foglalt kötelezettségeit nem teljesíti, nem működik együtt az utógondozójával illetve a nevelőszülővel, valamint az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít, az utógondozói ellátásból történő kizárását és a megállapodás felmondását eredményezi. (Gyvt. 93.§ (9), (10)).
 - g) vállalja, hogy a számára megjelölt gondozási helyen életvitel szerűen csak az tartózkodhat, akivel az ellátást biztosító megállapodást kötött,
 - h) nem tanúsíthat olyan magatartást – kivéve ha erre jogszabály feljogosítja – amellyel az Intézmény jó hírnevét, alapvető érdekeit veszélyeztetné.
 - i) amennyiben a jogszabályok, szakmai előírások, Intézményi belső szabályzatok, utasítások megszegéséről tudomást szerez, köteles azt Utógondozóval vagy az intézményvezetővel haladéktalanul közölni.
5. Az Utógondozói ellátásban lévő személyekről az Intézmény nyilvántartást vezet. Az Intézmény az igénybevevőket Gyermekünk Védelmében elnevezésű (GYVR) informatikai rendszerben is rögzíti. A nyilvántartási rendszerben szerepelnek az Utógondozott adatai (TAJ, név, anyja neve, szül. hely és idő, lakóhely, tartózkodási hely), valamint az utógondozói ellátással kapcsolatos adatok (határozat száma, kelte, ellátás jogcíme). Az adatokról és esetleges változásokról napi jelentés adása az Intézménynek kötelező, ezért az Utógondozott a változást a változás napján írásban köteles jelezni az utógondozónak, vagy a szakmai vezetőnek. Más szociális ellátás igénybevételénél az Utógondozott köteles jelezni, hogy utógondozói ellátásban van és tájékoztatást kérni arról, hogy jogosult-e arra az ellátásra az Intézményben igénybevett utógondozói ellátás mellett.
6. Ha az Utógondozott 15 napon belül a határozattal elrendelt utógondozói ellátást nem veszi igénybe, s ennek okáról az utógondozót ill. az intézményvezetőt írásban nem értesíti, az Intézmény megkeresi az illetékes gyámhivatalt és kezdeményezi az ellátás megszüntetését (Gyvt. 93.§ (9), (10)).
7. Amennyiben az Utógondozott fiatal önhibáján kívül olyan helyzetbe kerül, hogy önmagáról gondoskodni nem tud, az utógondozói ellátást biztosító intézményben ismételten kérvényezheti az ellátást. Gyvt. 93.§ (6).
8. Az Utógondozott panasszal élhet az intézmény vezetőjénél vagy érdekképviselési fórumánál
- a) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
 - b) jogainak sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.
- Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselési fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A fiatal felnőtt az

intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

9. A Gyvt. felhatalmazása alapján a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság az Intézményben utógondozói ellátásért (Dr. Waltner Károly ISZGYI CSCSV utógondozói külső férőhelyein) fizetendő intézményi térítési díjat állapít meg, amelynek napi összege Ft/fő, havi összege Ft/fő.
Az utógondozói ellátásért az Utógondozott (dátum) havi napi..... Ft azaz forint személyi térítési díj fizetésére kötelezett.

A személyi térítési díjat a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig az intézmény Magyar Államkincstárnál vezetett 10028007-00332196-00000000 számú előirányzat-felhasználási keretszámlájára havonta kell befizetni.

A személyi térítési díj megállapításánál az Utógondozott által kitöltött nyomtatvány alapján jövedelmi viszonyai, valamint azt lett figyelembe véve, hogy az ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a kötelezett havi jövedelmének 30 %-át. Nyilatkozata szerint jelenleg rendszeres jövedelme havi összegeFt/hó.

Amennyiben az Utógondozott jövedelmi viszonyaiban jelentős változás áll be arról az Intézmény intézményvezetőjét értesíteni köteles.

Utógondozott a személyi térítési díj megállapítása, elengedése ellen vagy mérséklése miatt ezen megállapodás kézhezvételétől számított 8 napon belül a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósághoz címzett, de Intézményünkhöz benyújtott írásbeli kérelemben észrevételt tehet.

Az Intézmény a személyi térítési díjat évente két alkalommal felülvizsgálhatja.

10. Az utógondozói ellátás megszűnik:

- az Utógondozottnak az ellátás megszüntetésére vonatkozó írásbeli bejelentését követő napon,
- ha az Utógondozott ellátására létfenntartásának biztosítása érdekében került sor 21 életévének betöltésével,
- ha az Utógondozói ellátásra, a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszony megszűnését követő 120. napon, de tanulói vagy felnőttképzési jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 24., hallgatói jogviszony fennállása esetén legkésőbb a 25. életévének betöltésével,
- ha az Utógondozott ellátására a szociális bentlakásos intézménybe felvételre várakozása miatt került sor legkésőbb 22. életévének betöltésével.
- a 24. életévét betöltött, középfokú iskolában tanuló vagy szakképző intézménnyel tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban álló fiatal felnőtt és a 25. életévét betöltött, felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátása a fiatal felnőtt kérelmére történő meghosszabbítása esetén a tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonya megszűnésével, de legkésőbb a 30. életévének betöltésével.

11. Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt, a Gyvt. a 33. § (2) bekezdés szerinti tájékoztatást az utógondozói megállapodás megkötésével egy időben megkapja.

Az utógondozói ellátás megszüntethető:

- ha az Utógondozott a jelen megállapodásban és a gyámhivatal utógondozói ellátást elrendelő határozatában foglalt kötelezettségeit nem teljesíti, nem működik együtt, a házirendet vagy a külső férőhelyen érvényben lévő társasház

házi rendjét többször súlyosan megsérti valamint az együttélés szabályait súlyosan sértő magatartást tanúsít.

12. Az Intézményt az Utógondozott _____ . alatti telephelyén, Szeged, Agyagos u. 45. sz. alatti székhelyén) munkanapokon _____ óra között vagy az Utógondozóval illetve a szakmai vezetővel egyeztetett időpontokban keresheti fel.

Kelt:

PH.

.....	
utógondozott fiatal felnőtt	intézményvezető
.....	
ellátást nyújtó szakmai vezetője	utógondozó

Megállapodás 1 db eredeti példányt átvettem, az abban foglaltakat megismerem, aláírással elfogadom:

Dátum: _____

Utógondozott fiatal felnőtt: _____

Kapja:

Irattár

Utógondozó

Utógondozott

Utógondozást biztosító telephely